

“Return unto Me ... That I May Heal You”

By Elder S. Mark Palmer
Of the Presidency of the Seventy

“Kthesh[u]ni ... tek Unë ... që të Mund t’ju Shëroj”

Nga Plaku S. Mark Palmer,
i Presidencës së Të Shtatëdhjetëve

April 2025 general conference

*There is rejoicing in heaven over those who return.
It is not too late for you to come back.*

We once lived in a home surrounded by majestic trees. Next to the entrance was a beautiful willow tree. One sad night a mighty storm blew, and the willow came crashing down. It lay on the ground with its roots pulled out and was a sorry sight.

I was ready to rev up the chainsaw and cut the tree up for firewood when our neighbour came running out to stop me. He chastised me for giving up on the tree, and he emphatically urged us not to get rid of it. He then pointed to one root still in the ground and said that if we propped the tree up, cut off its branches, and nourished it, the roots would take hold once again.

I was sceptical and doubted how a tree so obviously fallen and in trouble could possibly survive and come back to life. I reasoned that even if it did begin growing again, it would surely not survive the next storm. But knowing our neighbour believed the tree still had a future, we went along with the plan.

And the result? After some time, we saw signs of life as the tree began to take root. Now, 12 years later, the tree is vibrant and full of life, with strong roots, and once again contributing to the beauty of the landscape.

While I meet Saints around the world, I am reminded of this willow tree and how there is hope even when all seems lost. Some once had testimonies of the gospel that were strong and vibrant like the willow. Then, for uniquely personal

Ka ngazëllim në qiell për shkak të atyre që kthehen. Nuk është tepër vonë për ju që të riktheheni.

Dikur jetonim në një shtëpi me pemë madhështore rreth e qark. Pranë hyrjes, qe një pemë e bukur shëlgju. Një natë të trishtë, shpërtheu një stuhi e fuqishme dhe shëlgju u rrëzua duke u përplasur përdhe. Ai shtrihej përdhe me rrënjët e shkulura dhe ishte një pamje brengosëse.

Sa u bëra gati të ndizja motoshtarren dhe ta prisja pemën për dru zjarri, fqinji ynë erdhi jashtë me vrap për të më ndaluar. Ai më qortoi pse kisha hequr dorë nga pema dhe na nxiti me këmbëngulje që të mos e shkatërronim. Më pas, ai tregoi drejt një rrënje që ishte ende brenda në tokë dhe tha që, nëse e mbështetnim pemën në pozicionin vertikal, ia prisnim degët dhe e ushqenim, rrënjët do të zinin prapë.

Isha mosbesues dhe dyshoja se si vallë një pemë e rrëzuar dhe që dukej qartazi si mos më keq, mund të mbijetonte e të rikthehej në jetë. Arsyetova se, edhe po të fillonte të rritej përsëri, me siguri që nuk do t'i mbijetonte stuhisë së radhës. Por duke e ditur që fqinji ynë besonte se pema kishte ende një të ardhme, ne e ndoqëm planin.

Po rezultati? Pas njëfarë kohe, pamë shenja jete ndërsa pema filloi të zinte rrënjë. Tani, 12 vjet më pas, pema është e gjallë dhe plot jetë, me rrënjë të forta dhe duke kontribuar prapë në bukurinë e peizazhit.

Teksa takova shenjtorë nëpër botë, më vjen në mend kjo pemë shëlgju dhe se si ka shpresë edhe kur gjithçka duket se ka marrë fund. Disa, dikur, kishin dëshmi për ungjillin që ishin të forta dhe të gjalla sikurse shëlgju. Pastaj, për arsyet

reasons, those testimonies became weakened, leading to a loss of faith. Others hang on with the slimmest of roots tapping into gospel soil.

Yet again and again, I am inspired by the stories of so many who have chosen to renew their discipleship and come back to their Church home. Rather than discarding their faith and belief like worthless firewood, instead they have responded to spiritual promptings and loving invitations to return.

I attended a stake conference in Korea where a returning member shared: “I thank the brothers for their willingness to accept my lack of faith and my weakness, for reaching out to me, and for the members who are always so kind to me. I still have a lot of friends around me who are less active. It’s funny, but they tell each other to go back to the Church to get their faith back. I think maybe they are all longing for faith.”

To all who are longing for faith, we invite you to come back. I promise your faith can be strengthened as you once again worship with the Saints.

A former missionary from Africa wrote a senior Church leader, apologising and seeking forgiveness for being offended by his teachings about a certain cultural tradition, which then led him to leave the Church. He humbly expressed: “Sadly, the fact that I took offense 15 years ago has made me pay an extremely heavy price. I lost so much—much more than I ever imagined. I am deeply embarrassed by the harm I may have caused along the way, but above all else I am pleased that I have found my way back.”

To all who recognise what you have lost, we invite you to come back so you can once again taste the joyous fruit of the gospel.

A sister in the United States was gone from the Church for many years. Her story of coming back includes powerful lessons for parents and family members who anguish over loved ones who step away. She wrote:

“I could list a myriad of reasons for why I walked away from the Church, the gospel, and in a way, my family. But they really don’t matter. I didn’t make one big decision to leave the

e veta personale, ato dëshmi u dobësuan, duke çuar në humbjen e besimit. Të tjerë qëndrojnë të lidhur cekët me rrënjën më të hollë në dheun e ungjillin.

Prapëseprapë, vazhdimisht, më frymëzojnë historitë e shumë prej atyre që kanë zgjedhur ta përtërijnë dishepullimin e tyre dhe të rikthehen në shtëpinë e tyre në Kishë. Në vend që t’i flakin besimin dhe bindjen e tyre fetare si dru veç për zjarr, përkundrazi, ata u janë përgjigjur nxitjeve shpirtërore dhe ftesave të përzemërta për t’u kthyer.

Mora pjesë në një konferencë kunji në Kore, ku një anëtar që ishte kthyer në aktivitet, dëftoi: “I falënderoj vëllezërit për gatishmërinë e tyre për ta pranuar mungesën e besimit tim dhe dobësinë time, që më zgjatën dorën, si dhe për anëtarët që janë gjithmonë kaq të dashur me mua. Ende kam shumë miq përreth meje që janë më pak aktivë. Është për të qeshur, por ata i thonë njëri-tjetrit që t’i rikthehen Kishës, që t’iu rikthehet besimi. Mendoj se ndoshta të gjithë ata janë të dëshiruar për besimin.”

Të gjithë ju që jeni të dëshiruar për besimin, ju ftojme të riktheheni. Ju premtoj se besimi juaj mund të forcohet teksa adhuron prapë me shenjtorët.

Një ish-misionar nga Afrika e Jugut i shkroi një udhëheqësi të lartë të Kishës, duke i kërkuar ndjesë dhe duke i kërkuar për falje që qe fyer prej mësimëve të tij lidhur me një traditë të caktuar kulturore, gjë që e kishte bërë atë ta linte Kishën. Ai shprehu me përlësi: “Mjerisht, fakti që u ndjeva i fyer 15 vjet më parë, më ka bërë të paguaj një çmim jashtëzakonisht të rëndë. Sa shumë humba, shumë më tepër nga sa pata përfytyruar ndonjëherë! Ndihej shumë i turpëruar nga dëmi që mund të kem shkaktuar rrugës, por mbi të gjitha më vjen mirë që e kam gjetur rrugën e kthimit.”

Për të gjithë ju që e dalloni atë që keni humbur, ju ftojme të riktheheni në mënyrë që të shijoni prapë frytin e gëzueshëm të ungjillit.

Një motër në Shtetet e Bashkuara u largua nga Kisha për shumë vjet. Historia e saj e kthimit përmban mësimë të fuqishme për prindërit dhe pjesëtarët e familjeve që janë në ankth për të dashurit që shpëputen. Ajo shkroi:

“Mund të rendit një mori arsyesh se përse i ktheva shpinën Kishës, ungjillit dhe, në njëfarë mënyre, familjes sime. Por ato në të vërtetë nuk kanë rëndësi. Nuk mora një vendim madhor

Church—I probably made a thousand choices. But one thing I have always known is that my parents did make one big decision, and they stuck to it. They decided to love me.

“I couldn’t possibly know how many tears have been shed, how many sleepless nights, nor how many heartfelt pleading words of prayer have been uttered on my behalf. They didn’t call me out on my sins; rather, they called out to me in my sinfulness. They didn’t make me feel unwelcome in their home and at family gatherings; any of those feelings were of my own doing. Instead, they continued to welcome me. They must have seen my light dim over time. But they knew that the person I was back then was just a shadow of who I was yet to become.

“Just as my path away from the Church was complex, so was my way back. But one thing that was not hard about coming back was the feeling of being back home where I belong.”

My message today is especially to all who once felt the Spirit but question whether there is a way back or a place for you in the restored Church of Jesus Christ. It is also for any who are barely hanging on or who are tempted to step away.

This message is not a challenge, and it is not a condemnation. It is an invitation, extended with love and a sincere desire to welcome you back to your spiritual home.

I have prayed that you will feel the witness of the Holy Ghost as you now hear this loving invitation and magnificent promise from our Saviour, Jesus Christ:

“Will ye not now return unto me, and repent of your sins, and be converted, that I may heal you?”

Every week many are responding to the Saviour’s invitation by returning to discipleship and Church activity, quietly and humbly seeking the healing that Jesus promises. And contrary to narratives which sometimes circulate, record numbers of our young people are choosing to stay strong and to grow their faith in Jesus Christ.

When some of Jesus’s followers in Capernaum found His teachings hard and chose to leave, He turned to His Apostles and asked, “Will ye also go away?”

për ta lënë Kishën – mund të kem bërë një mijë zgjedhje. Por një gjë që e kam ditur gjithmonë, është se prindërit e mi vërtet që morën një vendim madhor dhe ata iu përmbajtën atij. Ata vendosën të më donin.

Nuk do të mund ta di kurrë se sa lot janë derdhur, se sa net pa gjumë ka pasur, as se sa fjalë lutjeje me shpirt e përgjëruese janë shqiptuar në emrin tim. Ata nuk më predikuan për mëkatet e mia, përkundrazi, ata më shtrinë dorën ndërsa isha në gjendjen time mëkatore. Nuk më bënë të ndihesha jo e mirëpritur në shtëpinë e tyre dhe në takime familjare; për çdonjërin nga këto ndjenja isha vetë shkaktare. Në vend të kësaj, ata vazhduan të më mirëpëritnin. Duhet ta kenë parë dritën time të zbehej me kalimin e kohës. Por ata e dinin se personi që isha asokohe, ishte veçse hija e personit që do të bëhesha.

Ashtu sikurse udha ime e largimit nga Kisha ishte e ndërlikuar, po kështu që udha ime e kthimit. Por një gjë që nuk që e vështirë në lidhje me rikthimin, ishte ndjesia e të qenit sërish në shtëpi, aty ku përkas.

Mesazhi im sot u drejtohet veçanërisht të gjithëve ju që dikur e ndienit Shpirtin, por që jeni në dilemë a ka një rrugë kthimi apo një vend për ju në Kishën e rivendosur të Jezu Krishtit. Është gjithashtu për çdokënd që po mbahet në fije të perit ose që po tundohet të shkëputet.

Ky mesazh nuk është as sfidë dhe as dënim. Është një ftesë, e dhënë me dashuri e një dëshirë të sinqertë për t’ju mirëpritur të ktheheni në shtëpinë tuaj shpirtërore.

Jam lutur që të ndieni dëshminë e Frymës së Shenjtë ndërsa dëgjoni tani këtë ftesë të përzemërt dhe këtë premtim të mrekullueshëm nga Shpëtimtari ynë, Jezu Krishti:

“A nuk do të ktheheni tani tek unë, dhe të pendoheni për mëkatet tuaja dhe të ktheheni në besim, që të mund t’ju shëroj?”

Çdo javë, shumë veta po i përgjigjen ftesës së Shpëtimtarit duke u kthyer në dishepullim dhe aktivitet në Kishë, duke e kërkuar heshturazi dhe përlësisht shërimin që premtonte Jezusi. Dhe në kundërshtim me rrëfimet që qarkullojnë ndonjëherë, numra rekord të rinjve e të rejave tona po zgjedhin që të qëndrojnë të fortë dhe ta rritin besimin e tyre te Jezu Krishti.

Kur disave prej pasuesve të Jezusit në Kaper-naum iu dukën të vështira mësimet e Tij dhe zgjedhën që të largoheshin, Ai u kthye nga Apostujt e Tij dhe i pyeti: “A doni edhe ju të largoheni?”

This is the question we each must answer as we face our individual times of testing. Peter's response to Jesus is timeless and resounding: "To whom shall we go? thou hast the words of eternal life."

So as you consider the Saviour's invitation to return unto Him, what might you learn from the story of the willow tree?

The journey back is often not easy or comfortable, but it is worth it. When our willow was stood back up, all its branches were cut away. It was not pretty. We too may feel vulnerable as we discard old ways and are stripped of pride. Focusing your faith on Jesus Christ and His gospel—the trunk and the roots—will give you the hope and the courage to take that first step back.

It took many years for our willow to regain its former strength and beauty. Now it is even stronger and more beautiful than before. Be patient as your faith and testimony also grow. This includes not taking offense at thoughtless comments like "Where have you been all these years?"

The willow would never have survived without constant care and nourishment. You will nourish your faith and your testimony as you feast at the sacrament table each week and as you worship in the house of the Lord.

Just as the willow needed sunshine for its branches and leaves to grow again, so your testimony will grow as you stay sensitive to the feelings and the witness of the Spirit. Learn from Amulek, who described his time as a less-active member by saying, "I was called many times and I would not hear."

My neighbour knew what the willow could once again become. So too the Lord knows your divine potential and what your faith and your testimony can become. He will never give up on you. Through the Atonement of Jesus Christ, all that is broken can be healed.

I witness that there is rejoicing in heaven over those who return. You are needed, and you are loved. I testify that Jesus Christ is our Saviour and that He blesses all who return unto Him with greater peace and with great joy. His arms of mercy are not folded but are open and extended to you. It is not too late for you to come back. With all the love in our hearts, we welcome you home. In the name of Jesus Christ, amen.

Kjo është pyetja së cilës ne të gjithë individualisht duhet t'i përgjigjemi ndërsa përballemi me kohëra vetjake provash. Përgjigjja e Pjetrit ndaj Jezusit është e pavdekshme dhe kumbuese: "Te kush të shkojmë? Ti ke fjalë jete të përjetshme."

Pra, ndërsa e merrni parasysht ftesën e Shpëtimtarit për t'u kthyer tek Ai, çfarë mund të mësoni nga historia e pemës së shëlgut?

Udhëtimi i kthimit shpesh nuk është i lehtë apo i rehatshëm, por ia vlen. Kur e ngritëm shëlgun sërish vertikalisht, ia premë të gjitha degët. Nuk ngjante bukur. Edhe ne mund të ndihemi të cënueshëm tek i flakim zakonet e vjetra dhe zhvishemi nga kryelartësia. Përqendrimi i besimit tuaj te Jezu Krishti dhe ungjilli i Tij – trungu dhe rrënjët – do t'ju japin shpresën dhe kurajën për ta hedhur atë hap të parë të rikthimit.

Shëlgut tonë iu deshën shumë vjet që ta rifitonte forcën dhe bukurinë e tij të dikurshme. Tani është edhe më i fortë e më i bukur se më parë. Jini të duruar ndërsa besimi e dëshmia juaj gjithashtu rriten. Kjo përfshin të mos fyheni prej komenteve të pamenduara si: "Po nga ke qenë gjithë këta vjet?"

Shëlgut kurrë nuk do të kishte mbijetuar pa përkujdesjen dhe ushqyerjen e vazhdueshme. Ju do ta ushqeni besimin dhe dëshminë tuaj teksa ushqeheni me bollëk në tryezën e sakramentit çdo javë dhe teksa adhuronit në shtëpinë e Zotit.

Ashtu sikurse shëlgut i nevojitej drita e diellit që degët e gjethet e tij të rriteshin sërish, po kështu, dëshmia juaj do të rritet ndërsa mbeteni të ndjeshëm ndaj ndjenjave dhe dëshmisë prej Shpirtit. Mësoni prej Amulekut, i cili kohën e tij si anëtar më pak aktiv e përshkroi duke thënë: "Unë u thirra shumë herë[,] por nuk doja të dëgjoja".

Fqinji im e dinte se çfarë mund të bëhej edhe një herë shëlgut. Po kështu edhe Zoti e njeh potencialin tuaj hyjnor dhe se çfarë mund të bëhen besimi dhe dëshmia juaj. Ai kurrë nuk do të heqë dorë nga ju. Nëpërmjet Shlyerjes së Jezu Krishtit, gjithçka që është e thyer, mund të shërohet.

Unë dëshmoj se ka ngazëllim në qiell për shkak të atyre që kthehen. Ju jeni të nevojshëm dhe për ju ka dashuri. Dëshmoj se Jezu Krishti është Shpëtimtari ynë dhe se Ai i bekon të gjithë ata që rikthehen tek Ai me paqe më të madhe dhe gëzim të madh. Krahët e Tij të mëshirës nuk janë të mbledhura, por janë të hapura e të shtrira drejt jush. Nuk është tepër vonë për ju që të riktheheni. Me gjithë dashurinë në zemrat tona, ju mirëpresim në shtëpi. Në emrin e Jezu Krishtit, amen.